

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות
----------	-----------	------------

18:11	17:46	16:46	תל אביב
18:16	17:50	16:44	ירושלים
18:09	17:44	16:43	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש התיבה והמוסדות

להיות איש אמת

כיצד זכה יתרו לפרשה שלמה בתורה על שמו?

מתנת התורה

בפרשת השבוע הנוכחי, מגיעה לתכלית המסכת של 'גלות מצרים'. 210 שנות גלות אימתנית, בחלקן - שנות שעבוד קשה ואכזרי, ולקראת סופן - מסכת מופלאה של ניסים ונפלאות, אותות ומופתים, שהובילו לרגע הדרמטי בו מיליוני יהודים יצאו את ארץ מצרים, עברו את ים סוף, והגיעו עד הר סיני.

זה המקום, זה היעד. הקדוש ברוך הוא הכתיב את היעד הזה מראש, וקבע 'בהוציאך את העם ממצרים תעבדו את האל-לוקים על ההר הזה'. כלומר, הגלות כולה והשעבוד הכפוי, לא נועדו אלא כהכנה וזיכוכ. תהליך הגאולה המופלא ורצוף הניסים - היה כולו כהכנה להתגלות שמימית - אלוהית חסרת תקדים. נס היציאה ממצרים, לא היה המטרה אלא עוד אבן דרך, בואכה היעד הנשאף והנכסף: קבלת התורה.

יחדיו, קיבלנו את התורה באהבה גלויה ובשמחה נרגשת. מקבלים על עצמנו נועם עול תורה ומצוות, שמחים להיות היחידה המובחרת, הפלוגה האיכותית ביותר, בניו של הקדוש ברוך הוא ושגריריו בעולם הזה. זכינו באותו מעמד נשגב לשנות את פני האנושות, ולהיבחר כאומה ייחודית מכל יושבי תבל, אומה איכותית ונקיה יותר - בזכות התורה.

מתנת התורה, היא החיבור האיכותי והנצחי שלנו לבורא עולם. התורה היא הבסיס לחיינו, 'כי הם חיינו ואורך ימינו', החיבור לתורה הקדושה הוא שמרומם את נפשנו, לימוד התורה נותן לנו טעם ומתיקות לחיים עלי חלד. בלי התורה, היו חיינו מסכת חומרית מגושמת ועצובה, נטולת חן וללא טעם איכותי. הלימוד בתורה והעיסוק בה - הוא שנותן לנו חיים איכותיים, רוחניים, מלאי טעם ותוכן אמיתי, המטעינים אותנו אנרגיה וכוחות.

את הכל בגדול. עזבת הבל וריק - קיבלת חיי עולם ואין כבוד אלא תורה. ובגלל ההקרבה והמסירות נפש זכה יתרו שפרשה בתורה נקראת יתרו. שימו לב, שנים באים לשיעור תורה, באותו ספסל הם ישבו, זה נעשה ירא שמים וזה בורח. ולמה? זה איש אמת, רואה אמת, מבין אמת, אין ברירה הוא חותך בבשר החי, וחוזר בתשובה. השני, רואה אמת, חושב לעצמו מה עם ההרגלים שלי? הכדורגל? הכדורסל? חושב ובורח.

"בראשית ברא אלוקים", ראשי תיבות בב"א. וסופי תיבות אמ"ת. מה זה ברא אמת? ברא זה בארמית שער. אומרת לנו התורה בתחילת בראשית דע לך כי יש הרבה דלתות לחיים, יש כדורגל, יש בילויים, יש בלבולים, אבל אם אתה מחפש חיים נעלים, חיים של הצלחה לך בדרכה של תורה, ומי זוכה להכנס בדלת הזו? לא כל אחד, רק אדם שהוא אמיתי ומחפש אמת. אמת דבקה עם אמת, שקר לא דבק עם אמת.

כל העולם שמע אבל לא אמרו מה עם התאוות שלנו? **יתרו היה איש אמת, הוא שמע אמת הוא הולך למדבר, כי שם הר האלוקים!** לכן המעמד הגדול בהיסטוריה נקרא בפרשת יתרו, למדנו, מי יכול לחזור בתשובה? רק מי שמוכן בשביל אמת לוותר על כל הרגליו ולבוא לתורה!"

וישמע יתרו - פירש רש"י, מה שמועה שמע ובא? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. למה רש"י בחר דוקא דברים אלו? אלא שבצעם יש להקשות, מדוע בחר יתרו לבוא למדבר? הוא יכול היה להיות מאמין גם במדיין? מדוע עזב את כל כבודו ועמדו וברא למדבר?!

אלא אמר יתרו, אם לאחר קריעת ים סוף בכל זאת היה מלחמת עמלק, בא עמלק ונלחם בעם ישראל, זאת אומרת שלא די בניסים כדי להיות ירא שמים, זאת אומרת שבלי תורה אין חיבור אמיתי! את היצר הרע אי אפשר להכחיד בלא תורה! לכן מיד הוא רץ "אל המדבר אשר הוא חונה שם הר האלוקים", רוצה להיות מחובר להר האלוקים, לקבלת התורה!!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

רגע חושבים עמ' 4

פרשת השבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

שבת נקרא פרשת יתרו, פרשה גדולה היא פרשת יתרו, המעמד הגדול ביותר בהיסטוריה, מעמד הר סיני נכתוב בפרשה זו, הקב"ה נגלה לעם ישראל וההר בוער באש עד לב השמים חושך ענן וערפל. איך מתחילה הפרשה? וישמע יתרו כהן מדיין חותן משה את כל אשר עשה ה' לישראל, ויתרו, **עוזב את עירו ואת כהונתו, האפיפיו של מדיין! מלא כבוד כסף וזהב!** ויתרו שומע את כל הניסים והנפלאות, והוא מחליט לעזוב את הכל, את הכסף והזהב והכבוד, והולך למדבר! אשר הוא חונה שם הר האלוקים. ויש כאן שלוש שאלות: **שאלה ראשונה:** וכי הוא היחיד ששמע? הרי כל העולם שמעו "שמעו עמים ירגזון, חיל אחז יושבי פלשת" למה רק יתרו שמע ובא? **שאלה שנייה:** מדוע זכה יתרו ויש פרשה בתורה על שמו? **שאלה שלישית:** למה זכה יתרו שהמעמד הגדול ביותר בהיסטוריה, מעמד הר סיני, וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת ההר עשן וירא כל העם וינועו ויעמדו מרחוק, נאמר בפרשה שלו?

התשובה היא שיתרו היה איש של אמת, חז"ל אומרים שהוא ניסה את כל העבודות הזרות שבועלם, עובד זורק, עובד זורק, ולכן אמר יתרו "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוהים" מאיפה אתה יודע? אלא כי הוא בדק את כל האלילים, בדק וראה שקר זורק, שקר זורק, עד שהגיע אל דת האמת - זו גדלות! שאדם מוכן להקריב הכל בשביל האמת! שאר הגוים ששמעו, שמעו אבל לא באו, שמעו ולא רצו לשנות את ההרגלים שלהם. הם אמרו לעצמם, אכן כך האמת, אבל קשה לי והם המשיכו בהרגליהם.

כולם ידעו אבל יתרו השיב אל הלב, הוא חי את האמת! וידעת היום והשבות אל לבבך, לא די בידעת המוח צריך לחיות את הדברים בלב!

ויצא משה לקראת חותנו, כבוד גדול נתכבד יתרו באותה שעה, כיון שיצא משה יצא אהרן נדב ואביהו ושבעים זקנים, ומי רואה אותן יוצאים ולא יוצא עמהם יצאו כל ישראל לקבל את יתרו! (רש"י). תארו לעצמכם אתם באים לביתו של ברא סאלי והוא יוצא לקראתכם, איזה התרגשות תהיה!! וגדול הדור יוצא - כולם יוצאים, הקב"ה אומר לו אתה מוותר על כבוד הכבוד רודף אחריו, אתה מוותר על תאוותיך בשביל התורה תקבל

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

בזכות תוספת שבת

במיוחד, וגם כשהכל סגור וחשוך, גם אז חותרת תוספת שבת חתירה של רחמים מתחת כסא הכבוד, ויוצרת ישועות פלאיות יש מאין!

שנה וקצת אחר כך, נזכרה האשה כי הבטיחה שכשתיוושע בזכות תוספת שבת – תפרסם את דבר הנס, ותיידע את הציבור בדבר עוצמת הסגולה הנפלאה הזו. ב'ל' כסלו תשע"ד, כשבנה אברהם היה בן יותר משנה, פרסמה מודעה נוספת, בה סיפרה על גודל הנס לה זכתה בזכות הקדמת קבלת השבת, וריגשה את הקוראים בסיפור האישי הייחודי והפלאי כל כך, תוך הוספת המלצה אישית למצפים לישועות, לנסות את הסגולה העוצמתית במיוחד...

ואז, תוספת שבת זיכתה שוב, ובעוצמה. שנה אחר כך, בדיוק מופלא, ב'ל' כסלו תשע"ה, בדיוק שנה אחרי הפרסום השני, שוב הובהלו בני הזוג לבית החולים, ושוב, בתוך מספר שעות, זכו למשש בידיהם את הפלא העצום ונפלא, את תינוקם החדש, הפעם היתה זו בת...

הילדה נקראה בשם 'איילה', כיום כבת שנה וקצת. האם המאושרת חובקת היום את אברימי ואיילה ופיה לא פוסק מלהלל ולשבח: 'אה, ילדים של תוספת שבת, ילדים של תוספת שבת!'

לפעמים, המציאות עולה על כל דמיון. ניתן לשוחח עם בעלי המעשה, ולשמוע מהם את הסיפור כולו מכלי ראשון בעדות אישית חיה. קשה להאמין בציורף התאריכים, זה אולי נראה מקרי, אבל זה לא יתכן – הן כל התאריכים דו משמעיים: תאריך הברית של הבן הוא בדיוק התאריך בו פורסם הגיליון הראשון שנה קודם לכן, וגם תאריך הלידה של הבת תואם להפליא את תאריך פרסום הגיליון השני, שנה קודם לכן... יש עובדות שקשה להתווכח איתן, כמו הישועות הפלאיות ופתיחת השערים למקדימים לקבל פני שבת. אמנם זה דורש תכנון מוקדם והיערכות מחודשת, אך זה כל כך כדאי:

המקדימים לקבל פני שבת, נכנסים לשבת המלכה בפנים מאירות ומחייכות, באוירה מקסימה, מתוך רוגע נפשי ושלווה בלתי רגילה. הם זוכים גם לישועות מופלאות, מתנת אהבה מנותן השבת למקדימים לקבל את פני בתו...

לחמישי בערב. להשאיר ליום ששי רק ניקיון סופי ובישולים אחרונים! – רשמו בכתב יד ברור ועגול, ותלו על המקרה...

בשבוע הראשון, הם חשו לראשונה את חויית הרוגע בעת כניסת השבת, הם הרגישו את השלווה האופפת אותם ואת הבית כולו רגע לפני כניסת המלכה. מעולם לא היתה שעת הדלקת הנרות מרגשת ומרוממת יותר, כשמתכוננים אליה ברוגע, כשניגשים אליה בהתרגשות, כשדמעות ניתן הדרור לזלוג עוד לפני שהגפרור מצית את האש...

'וזכני לגדל', בקעה אז התפילה מעמקי הלב, 'בנים ובני בנים, חכמים ונבונים, אוהבי השם...' – מעולם לא נאמרו המילים ככוונה כה גדולה, מתוך שלווה הנפש, ביישוב הדעת המאפשר את ההתרגשות הראויה בעת אמירת התפילה הזו. השמש עוד הציצה מבעד לעננים, שולחת קרני אור לתוך הבית הקטן, שאור הנרות בהק בו בשעה מוקדמת יחסית...

אחרי שבועיים של תענוג צרוף, המשיכו לשלב הבא: עידוד וחיוק אחרים להצטרף. וכך, בט"ז באלול תשע"א, פרסמו בני הזוג מודעה בעיתון, בה נכתבו כמה ציטוטים מגדולי הדורות במעלת 'תוספת שבת', על גודל הזכות, על עוצמת החוויה, ועל השערים הנפתחים בהקדמת קבלת השבת. המודעה פורסמה, אין לנו את המידע מה היתה השפעתה בקרב הציבור, אך

אנו יודעים גם יודעים מה פתחה עבור בני הזוג... כאמור, המודעה פורסמה בתאריך ט"ז באלול תשע"א. את השורה הבאה, צריך לקרוא פעמיים ושלוש כדי להאמין: בט"ז באלול תשע"ב, בדיוק שנה אחרי, עמד האב על יד הסנדק המחזיק בתינוקו הקטן, ואמר בדמעות אושר וגילה: 'ברוך אתה... להכניסו בבריתו של אברהם אבינו!'

בלי ריצות, בלי לילות טרופי שינה, בלי כלום, ממש. באופן הכי טבעי, בדרך הטבע, במתנת אהבה מבורא עולם, חבקו בני הזוג בן יקר, ונקרא שמו בישראל אברהם. גם בשעת הברית עדיין שפשו בני הזוג את עיניהם משמחה ואושר בלתי ניתנים להכלה – הן קול היבבה הנשמע הוא בכי של תינוק, התינוק שלהם - - -

השמחה הרקיעה שחקים, האושר הציף בדמעות, וגם המסר העולה ממנו בקע מכל יבבה של התינוק. תוספת שבת היא מפתח עוצמתי

את הסיפור הבא, שמענו מבעלי המעשה, משפחה כהן מבני ברק, לולא שמענו אותו במו אזונינו מפי גיבורי, עוד היה ניתן לחוש כי מדובר בהגזמה, אך עם עובדות קיימות ומוכחות, קשה להתווכח. ומעשה שהיה כך היה:

במשך שנים רבות, המתינו הרב ל' כהן חוגתו לזרע של קיימא. כותבים את זה במשפט אחד, אך קשה לתאר ואולי בלתי אפשרי, מה זה אומר שנים רבות של המתנה לישועה, של ציפיה כמוסה, שאיפה נכספת, רצון בווער ואכזבות שמתגלגלות בין האצבעות...

'את אשר יאהב ה' יוכיח', ולא להא לה הוא במיוחד הוא מעניק את נסיון ההמתנה לילדים במשך שנים רבות. כך מצאו עצמם הרב כהן חוגתו הופכים את הגלובוס פשוטו כמשמעו בניסיון נואש להגיע לפתרון, מתפללים ומתחננים בציפיה דרוכה לשמוע את קול הבכי המתוק בעולם, עושים כל סגולה אפשרית מתוך אמונה בוערת כי עוד יזכו להחזיק תינוק קטן ביד...

היה זה במוצאי תשעה באב תשע"א. כאילו לא די באל הכללי בעם ישראל ביום הנורא הזה, הצטרף לכך אבל אישי. באותו לילה התקשר אליהם אחד המומחים המובילים, ובפיו בשורות קשות. 'אני מצטער לבשר', אמר בקול מלא אמפתיה, 'כי לפי הנתונים הנוכחיים אינני איש בשורה!'

מעבר לקו השתררה שתיקה של הלם. המומחה הקשיב לאנחות הבוקעות מפי בני הזוג, אך נאלץ לחזור על הדברים כדי למנוע אי הבנה מצערת ומאכזבת: 'בדרך הטבע, לא נראה שמשוהו יועיל, מצטער, מחזק את ידכם!' הוסיף לפני שסיים, מנסה לעודד את רוחם...

שבועות ספורים עברו בהפגמת המציאות החדשה, בהתחזקות באמונה וביטחון למרות גודל הנסיון. אחרי כמה שבועות, התגלגל לידיהם גיליון העוסק ב'תוספת שבת', בו נכתב בשם האר"י הקדוש כי 'תוספת שבת' והפצת מעלתה היא סגולה גדולה לפקידת עקרות ולישועות זרע של קיימא. הם חשו כאילו הגיליון התגלגל במכוון לידיים שלהם, כדי להאיר את הסגולה הבדוקה והמנוסה, גם כשכל הסיכויים אבדו מזמן...

הם החליטו לנסות, וירדו לפרטים הקטנים, איך מצליחים להיכנס לשבת ברוגע, איך זוכים להקדים ולקבל את השבת. אחרי דיון ממצה, יצא מתחת ידם דף קטן בו נכתב: 'החל מהשבוע, מקדימים קניות ליום רביעי. כל הניקיון עובר ליום חמישי, וכל הבישולים לקירור – עוברים

"בשבוע הראשון הם חשו לראשונה את חויית הרוגע בעת כניסת השבת, הם הרגישו את השלווה..."

פרשת שבוע

הרב משה דיין

שמיעה עם התעוררות

פרשת יתרו עוסקת בעיקר בקבלת התורה, אכן הפרשה מתחילה בביאתו של יתרו להסתופף ולהכנס תחת כנפי השכינה. התורה מציינת את ביאתו של יתרו בעקבות "וישמע יתרו", הוא שמע את כל הניסים שנעשו לעם ישראל.

וכבר עמדו על כך המפרשים מה המיוחד בשמיעת יתרו והרי כל העולם שמע את כל הניסים. וכפי שאנו אומרים בשירת הים "שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת". והפלא היותר גדול בסוף פרשת בשלח שם מספרת התורה "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים". מדוע הגיע עמלק, וגם שם מסבירים רבותינו כי הוא שמע על קריעת ים סוף ואיבוד חיל פרעה, ובא להלחם עם ישראל.

בספר 'אזנים לתורה' מבאר הנה אמת שמצינו בכתובים שעוד עמים שמעו, אבל שמיעת ניסים ונפלאות לבד אינה מעוררת את האדם, אלא יש בה כוח להבעיר את מה שיש בתוך האדם. מי שמחפש את האמת או שמיעת ניסים תעורר אותו להתקרב יותר לעבודת ה'. אבל מי שמחפש את השקר הוא ינסה בכל כוחו לבטל את רושם הניסים ויסיק מסקנה הפוכה לבוא להלחם עם ישראל. זהו ההבדל בין 'יתרו' ל'עמלק'.

'יתרו' שהיה ממחפשי האמת ודורשי ה' מפי משה, הוא הוציא מנסי יציאת מצרים את המסקנה הראויה לבוא ולהתגייה לעומת זאת 'עמלק' גם הוא שמע זאת, והמסקנא שלו היתה אחרת הוא בא ללחום בישראל ו'שאר העמים' הגיעו למסקנה אחרת. "חלו רגזו נבהלו ונמוגו". ומה הם עשו? מספרים חז"ל שחפרו והטמינו את כל אצורותיהם בקירות בתיהם, כדי שכאשר ישראל יכנסו לארץ לא יהנו מרכושם.

והיוצא מכאן: לא רק "הנס" הוא הקובע את ההגבה עליו. אלא גם ההבנה של האדם לקליטתו. ומכאן תשובה להאומרים שאילו הראנו ה' ניסים גלויים כיום צאתנו ממצרים היה כל העולם מתהפך בין לילה למאמינים במאה אחוה. אבל אין האמת כן.

על פי האמור ניתן לבאר הערה נוספת שהמפרשים העירו מדוע לפני מתן תורה נאמר "ויהי קולות וברקים" ואילו לאחר מתן תורה נאמר "וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים". מהיכן באו 'לפידים' והרי בתחילה נאמר 'ברקים'.

בספר 'דברי שמואל' מבאר: ברק נראה לרגע ומיד נעלם, וזה היה לפני קבלת התורה. אולם אחר קבלת התורה נאמר 'לפידים' כי לפיד זהו אור המתקיים ואינו נעלם. והמתבאר מזה: 'ברק' הוא אור שאין לו אחיזה, ולכן כבה מיד. וכך קודם מתן תורה לא היו ישראל מוכנים מספיק שישראל הרושם בתמידות, שעדיין החומר שלהם לא נטהר מזהמתו. ולכן היה זה רק 'ברק' המאיר לזמן קצר וכן כל נס שהאדם חווה ראה או שמע יש בו 'ברק' אבל זה לבד לא מספיק. אבל אחר קבלת תורה הם כבר 'לפידים' בחינת שמן ופתיחה שמחזיקים את האור ולכן יש לו קיום תמידי.

הרב אומר מעודה

פינת ההלכה

מצוות עונג שבת

מצוות עונג שבת היא מצוה מן התורה שנאמר בישעיה (נ"ח, י"ד) "וקראת לשבת עונג" וכתבו האחרונים כיון שסיים הנביא "כי פי ה' דיבר" ניתן ללמוד שהיא מצוה מן התורה. ובגמרא מסכת שבת (ק"ה) דרשו חז"ל לענין שכר מצוה זו ואמרו שכל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו, וכל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מיצרים. רואים שחז"ל ניסו להסביר לנו מהו גודל השכר שזוכים עבור מצוות עונג שבת וכיון שאין שום דבר גשמי שווה ערך למצוה אחת רוחנית בחרו חז"ל בביטוי "נותנים לו נחלה בלי מיצרים" כלומר שהוא שכר אין סופי.

נתאר לעצמינו שמגיע אלינו אדם שרוצה להציע לנו עסקה, והעסקה היא שאם נאכל בשר טוב ונשתה יין משובח ונתענג במיני מעדנים ותפנוקים יתן לנו משכורת, את כל הקרקעות של העיר רמת גן עם כל דמי השכירות של כל הבניינים והחנויות שעליהם. העסקה הזו לכאורה איננה הגיונית כיון שהיא נראית כעסקה חד צדדית שרק אנחנו מרוויחים בה. כך מבאר האור החיים הקדוש את מצוות עונג שבת שאומר לנו הקדוש ברוך הוא תאכלו ותשתו ותתענגו ואני אשלם לכם שכר טוב אין סופי "נחלה בלי מיצרים", אין זה אלא מאהבת הקדוש ברוך הוא את בניו.

א. אמרו חז"ל כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה עד ראש השנה חוץ מהוצאות שבתות וימים טובים והוצאות בניו לתלמוד תורה שבאלו אם מוסיף מוסיפים לו לכן צריך האדם לפזר מכספו לענג את השבת אבל לא יפזר יותר מדאי שלא יבוא לידי עניות.

ב. כתב מרן השו"ע שצריך האדם לצמצם מהוצאותיו בימי החול כדי שישאר לו כסף לענג את השבת.

ג. מעיקר הדין יוצא אדם ידי חובת עונג שבת אפילו בתוספת מועטת שמוסיף במאכלו לכבוד השבת אולם צריך להשתדל לכבד את השבת כפי יכלתו.

ד. אין לאדם להיכנס להלוואות וחובות באופן שאינו יודע מהיכן יוכל להחזיר ואפילו אם עושה זאת לצורך מצוות עונג שבת כיון שזה נקרא מצוה הבאה בעבירה. והמלווה מאדם באופן שאינו יודע מהיכן יחזיר לו נחשב לרשע שנאמר "לווה רשע ולא ישלם".

ה. כל דבר שקונה ומכין לשבת טוב שיאמר עליו "לכבוד שבת קודש" שעל ידי דיבורו חלה קדושת השבת על כל המאכלים והדברים.

ו. אדם שקנה מאכל ואמר עליו "לכבוד שבת קודש" אין דבר זה מחייבו לאוכלו בשבת ולכן אם אירע שלא אכל את המאכל בשבת מותר לו לאכול ביום חול ואינו צריך לשמרו לשבת הבאה.

ז. אדם שהיה רגיל לקנות דגים משובחים לשבת ואירע פתאום שהתייקרו מחירי דגים, אינו מחוייב להמשיך לקנות בכל מחיר את הדגים הללו אלא יקיים מצוות עונג שבת בדגים אחרים או בדבר מאכל אחר.

ח. בכלל מצוות כבוד ועונג שבת הוא לעשות בצק שיש בו שיעור חיוב הפרשת חלה שהוא כמות של 1560 גרם ותפריש חלה בברכה ותאפה חלות לכבוד השבת, ומצוה זו מוטלת על האשה כמו מצוות הדלקת נרות שבת כמו שאמרו חז"ל: חוה כיבתה נרו וחלתו של עולם שהוא אדם הראשון לכן תדליק נרות ותאפה חלות לכבוד שבת ויתכפר לה.

ט. אופן הפרשת החלה היא שלאחר שעשתה עיסה בכמות הנ"ל תברך "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וצונו להפריש חלה תרומה" ולאחר מכן תיקח חתיכה מועטת מן הבצק ותאמר "הרי זו חלה" ותעטוף את חתיכת הבצק בשני שקיות ותניחנה באשפה.

י. אשה שמכינה חלות לשבת בכמות הנ"ל ומחלקת מהם לשכנים או לבני ביתה אם כוונתה לחלק להם חלקי בצק והם יאפו אותם בעצמם פטורה מהפרשת חלה ואם בכל זאת רוצה להפריש אסור לה לברך על ההפרשה ואם כוונתה לחלק להם לאחר האפייה חייבת להפריש חלה עם ברכה.

יא. בזמינו שמצוי מאפיות לרוב שמכינות חלות משובחות וטעימות יש אומרים שיוצאים ידי חובת כבוד ועונג שבת בזה שקונים חלות מהמאפייה אולם יש המהדרים בכל זאת להכין חלות לשבת בעצמם ותבוא עליהם ברכת טוב.

יב. מצוה לטעום ממאכלי שבת כדי לדעת אם חסר בהם דבר לצורך שיפור טעמים ויש אומרים שאף אם ידוע לו שלא חסר בהם כלום יש מצוה לטעום ממאכלי שבת ועל זה נאמר "טועמיה חיים זכו".

בעודי שוקל מה הדבר הנכון לעשותו, חשתי שזהו ממין המצבים שאתה מייחל בו למה שמקובל לכנות אותם משמים.

אחר-כך הלכתי הביתה, והבחנתי בחתיכת שיש על השולחן. שאלתי את אבי איך הגיעה לשם, והוא אמר, "או, ויקטור, מצאתי אותה הבוקר באתר שעמד בו לפניכם בית הכנסת" הנאצים שרפו אותו.

"ולשם מה לקחת אותה?" שאלתי אותו. "משום שהיא שבר של הלוחות שהכילו את עשרת הדיברות". והוא הראה לי איזו אות עברית מוזהבת החרוטה על חתיכת השיש. "חוץ מזה", המשיך, "אם זה מעניין אותך, האות העברית הזאת היא סימן קיצור לדיבר אחד בלבד מעשרת הדיברות". "איזה מהם?" שאלתי בקוצר-רוח, ותשובתו היתה: "כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך על האדמה..". באותו רגע החלטתי להישאר ביניה עם הורי ולזנוח את עניין האשרה.

(ויקטור פרנקל, השאיפה למשמעות, עמ' 71 – 72)

הסוף ידוע: פרנקל שרד את מחנה הריכוז טרזיינשטט ואת מחנה ההשמדה אושוויץ, והתפרסם לאחר השואה בזכות ספריו הרבים פורצי הדרך בתחום נפש האדם. הוא אף זכה לאריכות ימים כשנפטר בגיל 93 בוינה.

פרנקל הרבה לכתוב בספריו על חוויותיו בשואה, ומעניינת מאד תמצית מסקנותיו מימים אלו: "האדם הוא זה שהמציא את תאי הגזים, אך הוא גם זה שנכנס אליהם קוממיות, ותפילת 'שמע ישראל' על שפתיו".

ב"אנכי ה' אלוקיך" – ירד לעולם אנך – חבל היורד מלמעלה למטה המיועד ליישור, אמת מידה אלוקית, שכל מי שזכה להתחבר אליה – זכה בחיים. אשרינו שזכינו.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בשיבת אור דוד למגזון הרצאות הרב בנסו לאתרנו: Rabenu.com

פרנקל ועשרת הדיברות

התקופה: תחילת חורף 1938 לאחר ליל הבדולח בווינה. בעיר התגורר ד"ר ויקטור פרנקל הצעיר עם אשתו והוריו. פרנקל היה **רופא נירולוג ופסיכיאטר יהודי** והעיר כבר הייתה ריקה מיהודים, האווירה הייתה קודרת והיה ברור שהסוף קרב ואין עוד תקווה להינצל.

יום אחד קיבל פרנקל זימון למטה הגסטפו והגיע לשם בפיק ברכיים ובהרגשה שזה סופו. להפתעתו הודיע לו הקצין הנאצי שיהודי ארה"ב פדו אותו בכסף והוא רשאי לעזוב את אירופה ולצאת לארה"ב עם אשתו.

לאחר שגייס את כל אומץ לבו שאל: "ומה עם הורי?" הקצין ענה: "הוריק לא יוכלו לצאת". פרנקל חזר הביתה ולא ידע כיצד יבשר את הבשורה המרה להוריו וכיצד יוכל לנסוע ולהשאיר אותם בווינה.

וכך כתב פרנקל עצמו בספרו:

הזמנתי מטעם השגרירות האמריקנית בווינה לבוא ולקבל את אשרת ההגירה שלי. באותו זמן התגוררנו אני והורי הקשישים בווינה. הם כמובן ציפו ממני שאקח את האשרה שלי ואמהר להגר. אולם ברגע האחרון התחלתי מהסס, "האם כך באמת עלי לנהוג? האם אני יכול באמת לעשות דבר כזה?" משום שפתאום הבנתי מה צפוי להורי, כלומר, שבתוך כמה שבועות, כמו שנראה באותה שעה, הם יישלחו למחנה-ריכוז, או ליתר דיוק, למחנה-השמדה. והאם עלי להניח אותם סתם כך לגורלם בווינה? עד אז היה ביכולתי להגן עליהם מפני גורל זה בתוקף תפקידי כראש המחלקה לנאורולוגיה בבית-החולים היהודי. אולם לו נסעתי היה משתנה המצב מיד.

יש ערב אחד בשבוע שאסור לכם לפספס

שיעור המוסר הגדול בתבל

הצטרפו לאלפי צופים המגיעים מכל קצוות הארץ והתחברו לנקודות החשובות ביותר בחייכם

מפי הקול חוצב הלהבות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

רב מקדים הרב יורם סרי שליט"א אב"ד מודיעין עלית בשעה 21:15 שליט"א

בכל יום רביעי בשעה 22:00 שיבת אור דוד רח' המכבים 108 בני ברק

מקום מסודר לנשים

משודר בליון ובאתרנו Rabenu.co.il

מועבר בקול הלשון 03-6171111